

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**

Avdelning 33

DOM
2018-07-09
Meddelad i Stockholm

Mål nr
3806-18

SÖKANDE

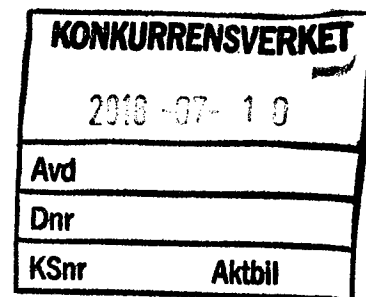
Toofab AB, 556958-1001
Fridhemsgatan 51
112 46 Stockholm

MOTPART

Sveriges Riksbank
Brunkebergstorg 11
103 37 Stockholm

SAKEN

Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

Dok.Id 978124

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag–fredag 08:00–16:30
		E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se		
		www.domstol.se/forvaltningsratt		

BAKGRUND

Sveriges Riksbank (Riksbanken) genomför upphandlingen ”Projektledning och tekniskt konsultstöd inom bygg”, som benämns 2017-00944.

Upphandlingen genomförs i syfte att sluta ramavtal genom ett öppet förfarande enligt lag (2016:1145) om offentlig upphandling, LOU.

I förfrågningsunderlaget anges bland annat följande. Upphandlingen avser ramavtal för projektledning, projektering och tekniska konsulter inom entreprenad, byggprojekt med mera i huvudsak inom Riksbankens huvudkontor i Stockholm och inom kontantförsörjningsdepån i Märsta.

Riksbanken vill ha en avtalspart som tillhandahåller projektledning och byggteknisk expertis och som tar ansvar för helhet och samordning.

Ramavtal kommer att tecknas med en leverantör. Anbud ska lämnas på hela tjänsten. Avtal kommer att tecknas med en giltighetstid om två år. Den anbudsgivare som utifrån utvärderingskriterierna har lämnat det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet enligt bästa förhållandet mellan pris och kvalitet kommer att tilldelas kontraktet.

YRKANDEN M.M.

Toofab AB (bolaget) ansöker om överprövning och yrkar att upphandlingen ska göras om. Bolaget anför bland annat följande. Riksbanken har i upphandlingen brutit mot LOU genom att inte ge bolaget svar på en följdfråga som har ställts under anbudstiden. Frågan avser en formulering i kravspecifikationen om vad som kan anses motsvara kravet på civilingenjörs-examen i punkten 3.6.2, Krav 2 i förfrågningsunderlaget. Riksbankens första svar, en högskoleutbildning i motsvarande omfattning, kan inte betraktas som tillräckligt preciserat. Bolaget ställde därför en följdfråga till Riksbanken med önskan om förtydligande men inget svar har erhållits innan anbudstidens utgång. Det första svaret gjorde det vidare mer oklart och

öppnade för spekulation huruvida det viktiga i Riksbankens krav var själva examen eller något annat. Det är skillnad på utbildning respektive examen eftersom en utbildning kan ha genomförts utan att ha blivit godkänd. Enligt bolaget uttryckte kravet i punkten 3.6.2 i förfrågningsunderlaget vikten av att ha just en examen, dvs. ett kvitto på att utbildningen hade genomförts och godkänts. Det framgick inte heller vad begreppet högskola syftade på. Huruvida det avsåg en högskoleutbildning, ingenjörsutbildning eller något annat. Det är den upphandlande myndighetens ansvar att se till alla anbudsgivare erhåller rätt information under anbudstiden men så har inte skett. På grund av detta har det varit oklart vad det uppställda kravet inneburit med följden att bolaget inte har kunnat inkomma med anbud.

Vad avser de krav på erfarenhet som anges för anbudsgivaren i kapitel 3.6 om anbudsgivarens förmåga och kapacitet respektive kapitel 3.7 om anbudsgivarens erfarenhet är dessa orimliga eftersom denna ska ha erhållits under en i sammanhanget mycket kort tid. Kraven som uppställs i punkten 3.6.2 på anbudsgivarens förmåga och kapacitet gällande kontaktperson/uppdragsansvarig är mycket snäva. Inom de tre senaste kalenderåren ska personen ha inskaffat erfarenhet från inte bara ett utan tre olika projekt som liknar det som gäller Riksbankens upphandling, dvs. stambyte. Vidare ska erfarenheten avse en byggnad som är kulturhistoriskt värdefull, dvs. av högsta kulturklassning (blå) enligt Stockholms stad eller ett skyddsobjekt liknande Riksbankens. Det finns endast ett fåtal sådana byggnader i Sverige. Dessutom ska personen ha varit uppdragsansvarig minst två av dessa tre år i dessa tre projekt och erhållit erfarenheterna enbart som konsult. Att ha inskaffat denna erfarenhet inom denna korta tidsram måste anses vara ett orimligt krav.

Invändningen från Riksbanken om att kontaktperson/uppdragsansvarig kan ha erhållit erfarenhet från en annan arbetsgivare än anbudsgivaren är ett bredare svar än tidigare. Dessförinnan har Riksbanken svarat att offererad

personal endast ska ha erhållit erfarenheten som konsult. Det finns hos bolaget personer som har den erfarenhet som behövs för att vara stöd till beställaren. Erfarenheten kan emellertid ha erhållits genom anställning som projektledare hos en fastighetsägare, t.ex. ett statligt verk och inte nödvändigtvis som konsult.

Vidare begränsar de krav avseende anbudsgivarens erfarenhet som anges i kapitel 3.7 i förfrågningsunderlaget ytterligare marknads möjligheter att tillgodose det som upphandlas. Förutom att anbudsgivaren ska uppfylla kraven i kapitel 3.6 på kontaktperson/uppdragsansvarig anges i punkten 3.7.1 att anbudsgivaren sedan 2015, ska ha haft två uppdrag, hos två olika uppdragsgivare med liknande projekt, dvs. stambyte och inom liknade byggnader som Riksbankens, dvs. av högsta kulturklassning respektive skyddsobjekt. Enligt bolaget är det inte något fel i sak på de krav som har ställts på de erfarenheter som en anbudsgivare ska ha. Det är emellertid orimligt att dessa erfarenheter ska ha behärskats inom den uppställda tidsramen som är orimligt snäv. Det finns i byggbranschen ingen vedertagen regel som innebär att projekterfarenheter blir obrukbara efter tre år. Istället bör tidsramen ställas i proportion till erfarenheten. Vanligtvis anses fem år vara en normal tidsgräns innan en företagserfarenhet börjar minska i betydelse.

De uppställda kraven hämmar sammantaget konkurrens och är inte avstämda med marknads anbud för den nu aktuella typen av tjänst. Att det finns anbudsgivare som uppfyller kraven innebär inte att dessa är rimliga. Kraven utesluter konkurrens på marknaden eftersom det inte finns särskilt många anbudsgivare som kan uppfylla dessa. På grund de orimliga kraven har bolaget inte kunnat lämna anbud.

Riksbanken motsätter sig bifall till ansökan. Riksbanken anför bland annat följande. Riksbanken har i upphandlingen agerat helt korrekt och i enlighet

med LOU. Upphandlingen annonserades den 12 januari 2018 och den sista dagen för anbud var den 13 februari 2018. Av förfrågningsunderlaget framgick att sista dagen Riksbanken lämnade svar på frågor var den 7 februari 2018 och att det inte garanterades att frågor inkomna efter den 5 februari 2018 skulle hinna besvaras innan anbudstidens utgång. Bolaget har haft alla möjligheter att i god tid ställa frågor innan anbudstidens utgång men valt att ställa frågorna efter att det har angetts att det inte garanteras att svar lämnas.

Den 6 februari 2018 inkom bolaget till Riksbanken med följande fråga.
"1 kapitel 3.6.2, Kontaktperson/uppdragsansvarig. Krav 2, vad kvalificerar som motsvarande en civilingenjörsexamen anser ni?"

Riksbanken besvarade bolagets fråga den 6 februari 2018 med följande.
"Högskola med likartad inriktning och omfattning. Motsvarande utbildning genomförd i annat land."

Därefter inkom bolaget den 7 februari 2018 med nedanstående följdfråga.
"Vi har en följdfråga till fråga 10 eftersom vi inte förstår svaret. Kan ni ge exempel på det ni menar med högskola med likartad inriktning och omfattning som motsvarar civilingenjörsexamen?"

Eftersom civilingenjörsexamen är en vedertagen term och Riksbanken tidigare gett svar på vad som betraktades som motsvarande ansågs det inte finnas anledning till ytterligare förtydliganden avseende denna fråga. Att använda begreppet "motsvarande" är vidare allmänt vedertaget i upphandlingar. Bolaget har anfört att de inte har kunnat lämna anbud på grund av att de anser att det är oklart vilket krav som ställts men Riksbanken har klart och tydligt preciserat kravet i förfrågningsunderlaget punkten 3.6.2, Krav 2 där det framgår följande. "Uppdragsansvarig ska ha en civilingenjörsexamen

eller motsvarande inom relevant område såsom bygg, entreprenad eller dylikt”.

Angående kravet i punkten 3.6.2 i förfrågningsunderlaget kan anbudsgivarens personal ha erfarenhet från andra arbetsgivare än anbudsgivaren. I dagsläget besitter Riksbanken inte själv den efterfrågade kompetensen och har därför behov av en mycket erfaren och självgående projektledare som har utfört ett flertal liknande uppdrag de senaste tre åren. Det behöver vara en konsult som är van vid att ta rollen som stöd till en beställare utanför den egna organisationen i projekt som involverar en tredjepart. Riksbanken har inte ställt något krav på att konsulten ska ha erfarenhet från projekt som involverar stambyte. Stambyte har enbart nämnts som ett av de projekt som Riksbanken kan komma att behöva hjälp med. Det har heller inte som bolaget hävdar, ställts något krav på att konsulten har erfarenhet av projekt av högsta kulturklassning (blå) enligt Stockholms stad utan det enbart på att konsulten ska ha erfarenhet av projekt som involverar kulturhistoriskt värdefull byggnad.

Riksbanken är fastighetsägare till mycket speciella och säkerhetsknyddade byggnader varför det är mycket viktigt att de uppdrag som utförs har mycket hög kvalitet. Riksbanken vill därför förvissa sig om att anbudsgivaren som företag har tillräcklig erfarenhet att leverera projektledare och byggtekniska konsulter. Kravet i förfrågningsunderlaget punkten 3.7.1 gällande anbudsgivarens referensuppdrag avser således anbudsgivaren som företag och fokuserar på att denne har tidigare erfarenhet av att tillhandahålla konsulter av liknande slag som Riksbanken nu upphandlar. Det är upp till den upphandlande myndigheten att ställa de krav som speglar de behov som myndigheten har. Att alla leverantörer inte kan lämna anbud på grund av att de inte kan tillgodose upphandlande myndighets behov innebär inte att behoven därmed måste anpassas efter enskilda leverantörers kompetensutbud. Upphandlingen har genomförts på ett transparent sätt i enlighet med

förfrågningsunderlaget där leverantörerna har behandlats lika och kraven är proportionerligt ställda med hänsyn till upphandlingens föremål. Grund för ingripande enligt LOU saknas därmed. Mot denna bakgrund saknas anledning att rätta upphandlingen och det bör därför omedelbart beslutas att upphandlingen får fullföljas.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Frågan i målet är om de i förfrågningsunderlaget (punkterna 3.6.2 och 3.7.1 i kravspecifikationen) uppställda kraven på anbudsgivarens förmåga, kapacitet och erfarenhet är transparenta och proportionerliga i förhållande till kontraktsföremålet.

I förfrågningsunderlagets kravspecifikation punkten 3.6.2 ”Kontaktperson/uppdragsansvarig” anges, såvitt nu är aktuellt, följande.

”Det är viktigt för Riksbanken att ha en utsedd kontaktperson som har kunskap om avtalet med Riksbanken och samtidigt är den huvudkonsult/projektledare som vi kan ha dialog med om de olika uppdragen.”

”Krav 1: Anbudsgivaren ska tillhandahålla en utsedd kontaktperson som är uppdragsansvarig och väl insatt i avtalet med Riksbanken. Uppdragsansvarig innebär att leda och styra arbetet över andra konsulter och ha en direktkontakt med beställaren på Riksbanken.”

”Krav 2: Uppdragsansvarig ska ha en civilingenjörsexamen eller motsvarande inom relevant område såsom bygg, entreprenad eller dylikt.”

”Krav 3: Uppdragsansvarig ska ha minst två års erfarenhet av att vara uppdragsansvarig.”

”Krav 4: Uppdragsansvarig ska ha minst tre års erfarenhet från projektledning.”

”Krav 5: Uppdragsansvarig ska ha erfarenhet från tre olika projekt inskaffat senaste tre åren från att driva liknande projekt, varav minst ett ska vara inom skyddsobjekt och/eller från en kulturhistorisk värdefull fastighet.”

I förfrågningsunderlagets kravspecifikation punkten 3.7.1 ”Anbudsgivarens referensuppdrag” anges bland annat följande.

”Krav: Anbudsgivaren ska visa att denne, efter ingången av 2015 har haft minst två uppdrag avseende projektledning och tillhandahållande av byggtekniska konsulter hos två olika uppdragsgivare. Dessa uppdrag ska vara av liknande slag som det som Riksbanken nu upphandlar. En av referenserna ska vara från ett skyddsobjekt och en från en kulturhistoriskt värdefull fastighet liknande Riksbankens fastighet på Brunkebergstorg, se bl.a. avsnitt 1.6 (det kan vara samma referensobjekt som uppfyller kravet på skyddsobjekt samt kulturhistorisk värdefull fastighet, det viktiga är att anbudsgivare kan uppvisa referensuppdrag från såväl skyddsobjekt som från en kulturhistorisk värdefull fastighet liknande Riksbankens fastighet.).”

”Uppdragen ska ha pågått minst ett år. Även pågående uppdrag kan åberopas förutsatt att de fyller tidskravet på ett år.”

Tillämpliga bestämmelser m.m.

I 4 kap. 1 § LOU anges de grundläggande principerna om likabehandling, icke-diskriminering, transparens, ömsesidigt erkännande och proportionalitet. Av 20 kap. 4 § LOU framgår att allmän förvaltningsdomstol får överpröva en upphandling efter ansökan av en leverantör som anser sig ha lidit eller kunna komma att lida skada. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot någon av de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § eller någon annan bestämmelse i LOU, och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts (20 kap. 6 § LOU).

Inom ramen för de grundläggande principerna har den upphandlande myndigheten stor frihet att utforma sin upphandling (se HFD 2012 ref. 48). Ett förfrågningsunderlag ska vara så klart och tydligt utformat att en normalt omsorgsfull leverantör på grundval av detta kan avgöra vad den upphandlande myndigheten tillmäter betydelse i upphandlingen. Den upphandlande myndigheten har även ett visst tolkningsföreträde beträffande skrivningar i det egna förfrågningsunderlaget, förutsatt att det inte innebär en överträdelse av unionsrättens principer (jfr Kammarrätten i Jönköpings dom den 6 oktober 2016 i mål nr 2225-16).

Enligt 14 kap. 1 § LOU första stycket får en upphandlande myndighet i upphandlingen ställa krav på att leverantörer ska vara kvalificerade i vissa avseenden. Bland annat krav att leverantören har sådan erfarenhet som behövs för att kontraktet ska kunna fullgöras enligt en ändamålsenlig kvalitetsstandard (14 kap. 5 § LOU). Av proportionalitetsprincipen följer att den upphandlande myndigheten då inte får ställa större krav på leverantören än vad som behövs och vad som får anses vara ändamålsenligt för den aktuella upphandlingen. Kraven ska således ha ett naturligt samband med och stå i proportion till det behov som ska täckas.

I mål om överprövning enligt LOU gäller som huvudprincip att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart sätt ska ange på vilka omständigheter denne grundar sin talan och att domstolens prövning bör begränsas till de grunder som parten åberopar (se RÅ 2009 ref 69).

Förvaltningsrättens bedömning*Kravspecifikationen punkten 3.6.2 (Krav 2)*

I målet är fråga om kravspecifikationen i punkten 3.6.2 i förfrågningsunderlaget uppfyller kravet på klar och tydlig utformning vad avser Krav 2 som har angetts för anbudsgivarens förmåga och kapacitet avseende kvalifikationer för kontaktperson/uppdragsansvarig. Bolaget har anfört att Riksbanken genom att inte svara på en följdfråga angående vad som kan anses motsvara Krav 2 på civilingenjörsexamen i förfrågningsunderlaget har agerat i strid med LOU. Bolaget har vidare anfört att det utifrån förfrågningsunderlaget och Riksbanken första svar på frågan har varit oklart vad det uppställda kravet i punkten 3.6.2 har inneburit. Angående vilken information som är tillräcklig för att uppfylla kravet på klar och tydlig utformning av kravspecifikationen för uppdraget måste den upphandlande enheten, i detta fall Riksbanken, enligt förvaltningsrättens mening anses ha ett visst tolkningsföreträde förutsatt att denna tolkning inte innebär en överträdelse av principen om transparens. I förfrågningsunderlaget anges, såvitt nu är aktuellt, följande. ”Uppdragsansvarig ska ha en civilingenjörsexamen eller motsvarande inom relevant område såsom bygg, entreprenad eller dylikt”. I Riksbankens svar på första frågan om vad som kvalificerar som motsvarande en civilingenjörsexamen anges följande. ”Högskola med likartad inriktning och omfattning. Motsvarande utbildning genomförd i annat land.”

Förvaltningsrätten bedömer att det utifrån förfrågningsunderlaget och Riksbanken svar med tillräcklig tydlighet framgår vad som efterfrågas så att en normalt omsorgsfull leverantör på grundval av detta kan avgöra vad Riksbanken tillmäter betydelse i upphandlingen. Förfrågningsunderlaget uppfyller således enligt förvaltningsrättens mening kravet på transparens. Samtliga anbudsgivare, inklusive bolaget, har vidare haft god tid på sig att

ställa frågor till Riksbanken. Förvaltningsrätten anser att bolaget i denna del inte har åberopat några omständigheter som visar att Riksbankens agerande strider mot LOU eller någon av de grundläggande principerna. Bolaget har därmed inte visat att Riksbanken har begått något upphandlingsrättsligt fel.

Kravspecifikationen punkterna 3.6.2 och 3.7.1

Förvaltningsrätten konstaterar att syftet med upphandlingen är att tillgodose Riksbankens behov av projektledare, projektering och tekniska konsulter inom entreprenad och byggprojekt i huvudsak inom Riksbankens huvudkontor och kontantförsörjningsdepån i Märsta genom ett ramavtal med en avtalspart som tillhandahåller projektledning, byggteknisk expertis och tar ansvar för helhet och samordning.

När det gäller referensuppdrag, ställer upphandlande myndigheter i regel krav på sådana i syfte att så långt det är möjligt försäkra sig om att leverantörerna har sådan erfarenhet att de kommer att kunna fullgöra sina väsentliga åtaganden i det kommande avtalsförhållandet.

Som referenskraven i förfrågningsunderlaget är formulerade skulle det, enligt förvaltningsrättens mening, föra alltför långt att som bolaget har invänt, tolka det som att kraven på erfarenhet i punkterna 3.6.2 och 3.7.1 endast kan ha inskaffats genom erfarenhet från uppdrag av stambyte och från en byggnad som måste uppfylla samma specifikationer som högsta kulturklassning (blå) enligt Stockholms stad för att uppfylla de krav som den aktuella upphandlingen handlar om.

De syften som Riksbanken har angett med de uppställda kraven på erfarenhet för kontaktperson/uppdragsansvarig i punkten 3.6.2 är att de grundas på en bedömning av vad som krävs för att kunna hantera den uppskattade svårigheten av hela processen och den uppdragsvolym som uppdraget

innebär. Enligt förfrågningsunderlaget ska den kontaktperson/uppdragsansvarig som kommer att upphandlas bland annat ansvara för ett och samma projekt över tid, fungera som Riksbankens förlängda arm mot byggföretag och andra konsulter, ansvara för tidsplan och budgetuppföljning, leda och ansvara för samordning av projekt och projektering samt löpande rapportera till kontaktperson på Riksbanken.

Upphandlingen gäller omfattande och komplexa uppgifter och förvaltningsrätten anser att kraven för kontaktperson/uppdragsansvarig står i proportion i förhållande till de syften som ska uppnås i förevarande upphandling. De uppställda kraven innebär enligt förvaltningsrättens mening inte i sig att mindre etablerade företag är förhindrade att lämna anbud och det är tillåtet att anlita underentreprenörer.

Det uppställda kravet på referensuppdrag i punkten 3.7.1 samt att anbudsgivaren ska visa att denne efter ingången av 2015, har haft minst två uppdrag avseende projektledning och tillhandahållande av byggtekniska konsulter, hos två olika uppdragsgivare av liknande slag som det Riksbanken upphandlar, från ett skyddsobjekt och från en kulturhistoriskt värdefull fastighet liknande Riksbankens fastighet på Brunkebergstorg innebär enligt förvaltningsrättens mening i sig att etablerade leverantörer gynnas när det gäller att lägga anbud.

Bolagets invändning, att kraven på referensuppdrag inom denna tidsram omöjliggör för dem att lägga anbud, måste ses mot bakgrund av att båda fastigheterna är skyddsobjekt och kravet på erfarenhet är ställt i förhållande till behovet av att anbudsgivaren som företag har tillräcklig erfarenhet av att leverera projektledare och byggtekniska konsulter för den uppskattade uppdragsvolymen och förvissa sig om att dessa är permanenta med hänsyn till säkerhetskraven. Uppskattningarna som ligger till grund för kraven på erfarenhet har inte heller ifrågasatts av bolaget. Ett av grundsyftena med

upphandlingslagstiftningen är att säkerställa konkurrens och att EU:s inre marknad fungerar. De aktuella kraven gynnar visserligen etablerade leverantörer med erfarenhet av liknande uppdrag som Riksbankens upphandling. Vid en sammantagen bedömning, och med beaktande av att det i hög grad står upphandlande myndighet fritt att bestämma vad den vill fästa vikt vid i en upphandling, anser förvaltningsrätten att kraven i förhållande till de syften som ska uppnås i förvarande upphandling inte kan anses vara oproportionerliga till det behov som ska täckas. Förvaltningsrätten har då särskilt beaktat Riksbankens uppgift om att bankens byggnader är mycket speciella och säkerhetsskyddade.

Sammanfattningsvis har bolaget inte visat att Riksbanken har begått något upphandlingsrättsligt fel som kan ge anledning till domstolens ingripande mot upphandlingen, varför bolaget inte heller har kunnat riskera att lida skada på grund av något sådant fel. Ansökan avslås ska därför.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (DV 3109/1A LOU).

Lars-Åke Johansson
Chefsrådman

Förvaltningsrättsnotarien Linda Johansson har handlagt målet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens avgörande ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Adressen till förvaltningsrätten framgår av avgörandet.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av avgörandet. Om avgörandet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när det kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag som avgörandet meddelades. För offentlig part räknas tiden för överklagande alltid från den dag avgörandet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

Prövningstillstånd i kammarrätten

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Överklagandets innehåll

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person- eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Även adress och telefonnummer till arbetsplatsen ska anges, samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning.

Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-post-adress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.

Om samtliga ovan nämnda person- eller adressuppgifter har lämnats tidigare i målet och fortfarande är aktuella behöver de inte uppges igen. Om någon uppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. uppgift om det avgörande som överklagas – förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för avgörandet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens avgörande som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Forts. nästa sida

Avtal före laga kraft i vissa mål

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens avgörande har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster,
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet,
- lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner,
- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, eller
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan fyra förstnämnda lagarna och i 20 kapitlet i de två sistnämnda lagarna.

Ytterligare information

Behöver ni fler upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till förvaltningsrätten.

